

Oljeavskiljare

Verksamheter där mineralolja riskerar att släppas ut till dag- eller spillvattennätet ska ha en oljeavskiljare. Om oljan når reningsverket kan det störa reningsprocessen. Olja som kommer ut i dagvattnet kan förorena sjöar och vattendrag.

Varför behövs oljeavskiljare?

Oljeföroreningar som kommer ut via dagvattennätet ger en direkt nedsmutsning av miljön. Detta påverkar sjöar, vattendrag och grundvatten negativt.

Det är också viktigt att minska mängden olja som kommer till avloppsreningsverken. Olja försämrar reningsprocessen och kan skada den biologiska reningen.

Med oljan följer ofta föroreningar som hamnar i avloppsslammet. Detta gäller till exempel tungmetaller och organiska ämnen som är svårnedbrytbara.

Avloppsreningsverken kan säga nej till att ta emot avloppsvatten som skiljer sig från normalt hushållsspillvatten.

I miljöbalkens hänsynsregler finns den så kallade försiktighetsprincipen. Den innebär att den som påverkar eller riskerar att påverka miljön ska genomföra och betala de förebyggande eller avhjälpande åtgärder som behövs. En sådan åtgärd är till exempel att ha en väl fungerande oljeavskiljare.

En annan lösning är att inte ha något avlopp. Det är ett bra alternativ till exempel för garage i anslutning till bostadshus. Det blir ingen risk för spill och inget behov av skötsel.

Så fungerar en oljeavskiljare

Principen för oljeavskiljare bygger på att man utnyttjar att olja är lättare än vatten. Oljan lägger sig ovanpå vattenytan medan slam och tyngre partiklar sjunker och lägger sig på botten.

För att oljan ska hinna stiga till ytan är det viktigt att uppehållstiden för det förorenade vattnet är tillräckligt lång. Om vattnet passerar för snabbt går det orenat rakt igenom oljeavskiljaren. Oljeavskiljaren måste med andra ord vara tillräckligt stor för det vattenflöde som leds dit.

Kemikalier påverkar

Oljeavskiljaren är inte till för att ta hand om kemikalieläckage. Vatten som innehåller andra kemikalier än olja renas inte i en oljeavskiljare.

Exempel på verksamheter som måste ha oljeavskiljare:

- Bensinstationer
- Fordonstvättar
- Bilverkstäder med golvavlopp
- Gör-det-själv-hallar
- Motor- och servicehallar
- Olje- och kemikaliedepåer
- Parkeringshus
- Större garage med golvavlopp

Kemikalier och oljor som förvaras i en lokal med golvbrunnar ska stå i eller på en invallning. Invallningen ska förhindra läckage till golvbrunnen (även om den är kopplad till oljeavskiljare).

För att oljeavskiljaren ska fungera ska du använda självspaltande eller självseparerande avfettningsmedel. Andra avfettningsmedel gör att oljan inte kan skiljas från vattnet. Det beror på att oljedropparna är för små för att kunna stiga till ytan. Avskiljningsprocessen kan förbättras genom att låta vattnet passera genom ett koalescensfilter. I ett sådant filter slås de små dropparna ihop till större droppar.

Krav som ställs på oljeavskiljaren

Nyinstallerade oljeavskiljare ska uppfylla svensk standard SS-EN 858. Det innebär bland annat att oljeavskiljaren ska vara utrustad med nivåalarm och provtagningsmöjlighet. Beroende på typen av verksamhet ställs olika krav på oljeavskiljarens funktion.

- Klass I-avskiljare ska användas vid fordonstvättar och bensinstationer. En sådan avskiljare ska också finnas i verksamheter som ligger inom vattenskyddsområde, om det finns risk för oljespill. För att uppfylla klass I-kraven får koalescensavskiljaren högst släppa ut 5 mg olja/liter.
- Oljeavskiljare i verkstäder, parkeringsplatser och garage ska klara utsläppskravet på 50 mg/liter.

Avskiljaren ska vara placerad så att tömning och kontroll kan genomföras utan problem.

Tillsyn och skötsel

En oljeavskiljare behöver kontrolleras för att du ska kunna vara säker på att den fungerar som den ska. Därför ska du regelbundet kontrollera:

- Oljeskiktets tjocklek
- Slammängd
- Utgående vattens renhet

- Att nivåalarmet fungerar (larm och givare)
- Att vattennivån är högre än utloppets nivå

Du bör kontrollera oljeavskiljaren minst en gång per månad.

Kontrollera att oljeavskiljare och in- och utloppsrör är täta i samband med tömning. Eventuella brister ska åtgärdas direkt.

Som verksamhetsutövare är du skyldig att se till att inget skadligt släpps ut på avloppsledningsnätet. Ansvaret kan också gälla saneringskostnader i samband med ett oljeutsläpp.

Tömning

För att oljeavskiljaren ska fungera måste tömning av olja och slam göras regelbundet, förslagsvis minst en gång per år. Töm även slamrännor och golvbrunnar. Tänk på att slammet kan behöva tömmas oftare än oljan.

Nya oljeavskiljare ska ha ett larm som indikerar när det är dags för tömning av olja. Det är bra att ha larm även för slamnivån eftersom den oftast blir full före oljan. Även om oljeavskiljaren har larm bör du själv kontrollera när det är dags för tömning. Tömning ska ske vid 50 % av maximal slamnivå eller vid 80 % av maximal oljenivå. Dessa uppgifter kan du få från tillverkaren av avskiljaren.

Vid tömning bör oljeavskiljaren tömmas helt och rengöras. Efter tömning ska oljeavskiljaren fyllas med färskvatten. Annars finns det risk för att olja följer med ut ur avskiljaren när nivån når utloppsröret. Golvrännor bör tömmas ofta för att minimera slammängden i oljeavskiljaren.

Avfall från tömning av oljeavskiljare, slamavskiljare och golvrännor klassas som farligt avfall. Det ska omhändertas av en transportör med tillstånd från Länsstyrelsen och lämnas till godkänd mottagningsanläggning.

Kvitton på att oljeavskiljaren har tömts ska sparas och finnas tillgängliga för miljö- och hälsoskyddskontoret. Dokument om farligt avfall ska sparas i minst tre år.